

Bugün Karl Marx'ı Eleştirenlerden Biri Gerçekten Onu Okudu mu?

Ben Burgis

2023

İçindekiler

Lindsay, Levin, Kirk ve Peterson	4
Marx'ın Tarih Teorisi	6
Daha İyi Eleştirmenlere İhtiyaç Var	8

Sağ kanat, "Marksizm" ve onun kurnaz hileleri hakkında sürekli konuşmaktan vazgeçmiyor gibi görünüyor. Ancak bütün kınamalarına rağmen, muhafazakâr yorumcular gerçekten de Karl Marx'ın düşüncesinin temelini bile bilmiyor gibi görünüyorlar.Karl Marx daha iyi bir eleştirmen kalibresini hak ediyor. Son birkaç yılda bunu birçok kez düşündüm, ancak belki de en çok Mart ayında, muhafazakâr James Lindsay'nin kendisini Londra'daki Marx'ın mezarına idrar yapmış gibi gösterdiği bir fotoğrafı paylaştığını gördüğümde düşündüm.Resimde herhangi bir gerçek idrar akışının olmamasını fark etmemek mümkün değildi. Bir bakıma, bu, Sağ'ın en büyük entelektüel rakibine yaklaşımı için mükemmel bir metafor yaptı. Mezarı kirletmeye gösteriş yapmaktalar. Ancak eleştirilerinin hedefi ile bile temas kuracak kadar onun fikirleri hakkında çok az şey biliyorlar.

Lindsay, Levin, Kirk ve Peterson

Lindsay, bir obskür sağcı değil. Küresel çapta tanınan bir figür. "Critical race theory" yasağını savunmak için eyalet meclislerine tanıklık ediyor ve bunu gizlenmiş Marksizm olarak görüyor. Race Marxism adlı kitabı çok satanlar listesine girdi. Aynı şekilde, Mark Levin'in American Marxism adlı kitabı da çok satanlar arasındaydı. Levin, meslektaşları Rush Limbaugh ve Sean Hannity kadar popüler olmasa da, uzun yıllardır birçok AM istasyonundan Amerika genelinde yayın yapan bir konuşma radyo programına sahiptir. Başlangıçta, American Marxism kitabının incelemesini Matt McManus ile birlikte yazmak üzere planlanmıştı, ancak birçok denemeden sonra pes edip Matt'in tek başına yazmasına izin verdim. Kitap, sonsuz, nefessiz, tutarsız bir çıkışın transkripti gibi hissettiriyor. Levin'in Marx'ın başyapıtı Kapital'i bile açıp açmadığına şaşırıyorum. Levin'in kitabını sindirmeye çalıştığım ve başarısız olduğum zamanlarda, konservatif medyanın en yaygın figürlerinden biri olan Turning Point USA'nın kurucusu Charlie Kirk ile bir kamu tartışması yaptım. Charlie, bana Karl Marx hakkında ne düşündüğümü sordu. Marx'ın her konuda haklı olduğunu düşünmesem de, özellikle tarih teorisinde haklı olduğunu söyledim.

Charlie, bunu Marx'ın tarih teorisinin "temelde Hegel'in" olduğunu söylemek için kullanarak, Marx'ın "Genç Hegelcilerin başkanı" olmadı mı, dedi?

Bu neredeyse tamamen yanlış. G. W. F. Hegel'in tarih teorisinde "idealist" bir yaklaşımı vardı - ona göre, tarih, "Dünya Ruhu" olarak adlandırdığı şeyin ilerleyici özgerçekleşmesi tarafından yönlendiriliyordu. Marx Genç Hegelci olarak başlamış olsa da, bu bir felsefi akımın adıydı, üye kartları ve bir başkanı olmayan bir örgüt değildi! Daha da önemlisi, Marx - Hegel'in metodolojisi tarafından derin etkilenmesine rağmen - idealizmi reddedip "materyalist" bir tarih teorisi lehine ekonomik faktörlere öncelik verdi: "üretim güçleri" ve "üretim ilişkileri." Lindsay, Levin ve Kirk, ABC'leri bilmemelerine rağmen Marx hakkında konuşmaya ısrar eden tek öne çıkan muhafazakâr figürler değil. Jordan Peterson'ın 2019'daki Slavoj Žižek ile yaptığı tartışmada, Peterson tartışmaya hazırlandığını ve 18 yaşındayken Komünist Manifesto'yu son okuduğunu söyledi. Bu, şaşırtıcı bir itiraf olarak kabul edilebilirdi. "Marxizm"i şiddetli bir şekilde eleştiren mega çok satan kitaplar yazan birinin, öğleden sonraya hızlıca okunabilen bir broşür olan Komünist Manifesto'yu yıllardır okumadığını itiraf etmesi gerçekten şaşırtıcıydı. Ancak daha da çarpıcı olan, Peterson'ın okudukları hakkında ne kadar az anlayışa sahip olduğuydu. Marx ve Friedrich Engels'in kapitalizmin önceki sistemlere göre daha fazla ve daha hızlı ekonomik gelişmeye neden olduğunu "itiraf ettiklerini" ifade etmesi, aslında bu gözlemi kritik bir analizlerinin önemli bir parçası olduğu için şaşırtıcıydı. Ve Manifesto'nun birinci bölümündeki, "bugüne kadar var olan tüm tarihin" bir "sınıf mücadelesi tarihi" olduğu hakkındaki cümleye karşı yaptığı sallamada, Peterson şunları savundu:

"Marx, görünüşe göre, insanların mücadele etmelerinin ekonomik sınıf mücadelesinden başka nedenler olduğunu hesaba katmamış gibi görünüyor. Hiyerarşik fikri bunun içine dahil etmeniz bile (bu, bunu daha kapsamlı bir şekilde düşünmenin bir yolu), insanlar kendi içlerindeki kötülükle, yapabilecekleri kötülükle, içlerinde devam eden ruhsal ve psikolojik savaşla mücadele ederler. Aynı zamanda doğa ile de sürekli olarak çatışma içindeyiz ve bu, Marx'ın eserlerinde pek ortaya çıkmıyor gibi görünüyor."

Ancak insanların doğa ile "çatışma halinde" olma biçimi, Marx'ın tarih teorisinin tam merkezindedir! Marx, herhangi bir toplumun "hukuki ve siyasi altyapısının"ın, yani toplumun doğrudan üreticileriyle (köleler, köylüler veya modern ücretli işçiler) ve üretim sürecinden sorumlu sınıfla (köle sahipleri, feodal aristokrasi veya kapitalistler) olan ilişkilerden kaynaklandığını düşünüyor. Marx, bu ilişkilerin kendilerinin, üretim güçlerinin gelişme düzeyinden önemli bir şekilde etkilendiğini düşünüyor - yaklaşık olarak, bir toplumun doğadan elde ettiğimizi, insan ihtiyaçlarını karşılayan ürünlere dönüştürme kapasitesi.

Marx'ın Tarih Teorisi

Marx'ın tarih anlatısı şöyle bir şey:

Erken avcı-toplayıcı toplumlar, yöneten bir sınıfın avlanma veya toplama işiyle uğraşmadığı takdirde yeterli yiyecek olmayacağı için, üretici olmayan bir sınıfı eksikti. Mutlak kıtlık hüküm sürüyordu. Tarımsal devrim, insan üretken kapasitesini öyle bir noktaya yükseltti ki bir yönetici sınıfı destekleyebilirdi, ancak "doğrudan üreticiler" tarafından yaratılanın bir kısmının doğrudan zor kullanılarak alındığı eski üretim şekillerinde olduğu gibi. Modern endüstrinin gelişimi, "doğrudan üreticilerin" "çifte özgür" olduğu farklı bir üretim şekli yaratır (ve gerektirir) - hukuki olarak dolaşma ve istedikleri işverenle sözleşme yapma hakkına sahip serbest yurttaşlar olarak özgürler ve aynı zamanda geçimlerini sağlama konusunda sadece çalışma sürelerini bir kapitalist işverene satmak dışında hiçbir araca "özgür" değillerdir - bu nedenle kendilerini yeni bir yönetici sınıfa teslim ederler. Ve yine de, Marx'a göre, kapitalizm üretim güçlerini o kadar ileri bir seviyeye taşır ki yeni bir olasılık ortaya çıkar: işçiler kendileri üretim araçlarını ele geçirebilir ve daha iyi bir gelecek yaratabilir. Marx, doğanın ürünlerini insan "kullanım değerlerine" dönüştürmek için çalışmak zorunda olmanın, başlangıçta doğa tarafından ve herhangi bir belirli toplumsal sistem tarafından değil, bir gereklilik olduğunu çok açık bir şekilde belirtir. Ancak bu sistemler, doğrudan üreticileri sadece kendi ihtiyaçlarını karşılamak için değil, aynı zamanda ekstra saatlerini hükümet sınıfı lehine ücretsiz emek yapmaya zorlar. Bu, feodalizm gibi bir sistemde açıkça ortaya çıkar, burada köylüler yasal olarak, kendilerini ve ailelerini besledikleri küçük arazileri yerine, soylunun tarlasında bir kısmını zamanlarını harcamak zorundadır. Ancak Marx, aynı şeyin kapitalizmde gizlenmiş bir şekilde olduğunu düşünüyor - resmi olarak her saatiniz için ödeniyorsunuz, ancak pratikte yaptığımız işin bir kısmı, kendi maaşımızı ödemek için satılan mal ve hizmetleri üretmek, bir kısmı ise patronun karına gidiyor. Sosyalizm altında, "işçilerin özgür birliktelikleri"nin işi yönettiği bir durumda, işçiler kendilerinin emeklerinin gelirlerinin nasıl paylaşılacağına karar verecekler. Bazı kısmı, çocuklar, emekliler ve çalışmayanlar gibi üretici olmayanlara gidecektir, ancak hiçbirini bir kapitalist sınıf tarafından alınmayacaktır. Marx'ın görüşlerine yönelik gerçek eleştiriler bulunmaktadır. Örneğin, bazı insanlar iklim kriziyle başa çıkmak için endüstriyel altyapımızı geri çekmemiz gerektiğini savunuyorlar - "degrowth" gerekiyor. Ben bu konuda farklı düşünüyorum, ancak en azından karşı çıkılan şeyi bilen insanlarla bir tartışma yapıyor. Sağ ile yaptığımız tartışma bu değil.

Bunu anlamamın bir yolu, otoriter devlet sosyalist hükümetlerinin - özellikle Sovyetler Birliği'nin - başarısızlıklarını Marx'ın büyük bir yalan olarak göstermeleridir. Ancak Marx gerçekte Rusya hakkında ne dedi?

Steve Paxton'ın Unlearning Marx adlı kitabında belirtildiği gibi, Marx özellikle yazdı ki, gelişmemiş, yarı-feodal Rusya'nın, Rusya'da bir devrimin, endüstrileşmiş Batı Avrupa'da bir devrimle birlikte olmadıkça kapitalizmi atlayarak sosyalist geleceğe sıçraması imkansız olacaktı. Yanlış anlaşılmasın. 20. yüzyıl Marksistleri, Marx'ın teyit edilmesini görmek yerine, politik olarak demokratik ve malzeme açıdan refah içinde bir sosyalizmin kök salmasını tercih etmiş olababilirlerdi. Ancak bu teori doğrulandı ve bu tam olarak ne olduğu gibi oldu.

Daha İyİ Eleştİrmenlere İhtİyaç Var

Aslında Marksizm'e daha iyi eleştirilmeye ihtiyaç duyuluyor. Herkes bunu istemeli. Marksizm karşıtları bunu istemelidir çünkü açıkça "Marxizm" eleştirmenin önemli olduğunu düşünüyorlar - çağdaş sağ her zaman bu konuda konuşuyor! - ve eğer Marx'ın tarih teorisini bile bilmiyorsanız bunu etkili bir şekilde yapamazsınız. Marksistler bunu istemelidir çünkü görüşümüzün en iyi versiyonu, en zeki eleştirilerle yapılacak etkileşimle ortaya çıkacaktır. Bize prensiplerimiz üzerinde düşünmeye zorlayabilecek ve düzenlenmeye ihtiyaç duyan kısımları gözden geçirebilecek eleştirmenlere ihtiyacımız var. İşte entelektüel ilerleme böyle çalışır. Bana, Marx'ı dikkatlice okumuş, beni rahatsız eden eleştirileri formüle edebilen muhafazakâr entelektüelleri verin. Belki o an hoşuma gitmeyebilir, ama bu süreçten hepimiz faydalanacağız. Ancak bunun yerine, çevrecilerin gizli Marksistler olduğunu söyleyen ve kripto-Marksist planın çevreyi korumak adına hepimizi böcek yemeye zorlamak olduğunu iddia eden sağcılar alıyor. Veya Marx ve Engels'in Komünist Manifesto'da kapitalizm altında hızlı ekonomik gelişmeden neden bahsettiklerini anlamayanları. Veya Marx'ın Çarlık Rusyası'nın sosyalizme geçebileceğini düşündüğünü düşünenleri. Veya Allah aşkına, "Aslında her zaman doğa ile çelişiyoruz ve bu Marx'ta hiç ortaya çıkmıyor gibi görünüyor" diyenleri. Gerçek eleştirmenler yararlı bir amaca hizmet edebilir. Ancak mezarı kirletmeye çalışanlar? Sadece herkesin zamanını boşa harcıyorlar.

Posia

Ben Burgis
Bugün Karl Marx'ı Eleştirenlerden Biri Gerçekten Onu Okudu mu?
2023

<https://jacobin.com/2023/05/marxism-right-wing-critics-jordan-peterson-james-lindsay>
Çeviren:Nuri Can Alber Çabuk

edu.wll.im